مدیریت شهری

No.55 Summer 2019

Ê Ë Z Æ ¿ ‰ € Ë ~ a ½ Z » • Ä · Z ¬ { ½ Z Ë •

Ö » Ô ‡ Y Ö ¼ m Õ Z ÅÕZÄ’ÅÈ ÈÄZ] ÇÖY fÖ^¿·Y Â y •

½ Y € Ë Y , • Y{€ Ö‹ • Z •½Y ‹›Ì ‹Æ Ã€ÕÄ ÅÈ‡ÃÈYÆ{ Z Š ‡ Z Y • ÁZ ÈÕ • {Z ÈÕ€‹Æ• ‹ ZÕ ¸ €Yf ¯

½ Y € Ë Y , • Y{€ Ö‹ • Z •½Y ‹›Ì ‹Æ Ã€ÕÄ ÅÈ ÃÈY Ö • uYY €Ö ‡ Z À ‹ { ZÕ ¯ Å ZÕ Æ m ¸ ÈY ¿ ZY“ •

½ Y € Ë Y , • Y{€ Ö‹ • Z •½Y ‹›Ì ‹Æ Ã€ÕÄ ÅÈ ÃÈY Ö • uYY €Ö ‡ Z À ‹ { ZÕÈ YÕÁÄÕn ¸ ZÈ • ¿ Y

The Dimentions and Roots of Attachment to Islamic Public Spaces

Abstract

In order to deal with massive cultural invasion that targets pure Islamic beliefs and aims to weaken the cognitive, semantic, and emotional bonding between the contemporary Islamic city and its citizens, it is necessary to strengthen the foundation of place attachment in the modern Iranian cities based on Islamic thoughts. This paper seeks to introduce the regularities that lead to the formation and strengthening the bond between citizens and the sacred spaces in the Islamic cities. These regulations are suitably manifested in the realm of the historical mosques in this country (as one of the richest urban public spaces). In the not too distant past, the spiritual concepts beyond the above regulations underlay emergence of transcendental ideas, strengthened spiritual relationship between God and human (attachment to God). It is worth noting that this was a descriptive, case-study, and analytical research using literature review and visual documents methods. Also the Jame Mosques of Yazd and the Aghabozorg Mosque of Kashan were the case study of this manuscript.

The results of the study indicated that the regulations that affect the strengthening of sense of belonging to place are classified in the following three categories: the physical dimention: including notions of form contrast, color combination, order, rhythm, repetition, and avoiding unnecessary additions; conceptual dimention: including notions of ascendance, centralization, unity, simplicity and balance; and activity dimention: including notions of functional contrast, cryptical, using natural elements, innovation, and opportunity for social interactions through discussion, dialogue, collective worship.

Keyword: Sacred Spaces, Attachment to God, Public Space, Place Attachment, Jame Mosques of Yazd, Aghabozorg Mosque of Kashan

Ã |Ì°q

| À Ë M € § , Õ • Á € » Y € Æ Ö { » Ô ‡ ÈÖY » Ö Œ ¿ Y ¿ € Ë Ä Y]

€ Æ Ë Ë Â Å Ž Ì z { Œ Ë e ‡ Á ¾ ½ } Ä] { , Y d y , Z À Z ‹ ˆ µ - YY •

• Y Ö Œ z] d Ã ‡ Ë Ÿ Ä c m Ô Y Æ » ¿ Ã Z Æ Y Æ ½ Y Õ Â ‡ •

½ ‹ ² ¿ • ¯ Á Ö ´ { À Å ˆ € § ¹ Ã n Å • Y Ö ‹ Z ¿ c Ô

– Ì v » Õ Z À » Á Y Â f v » ½ Y Â { Z Ÿ ¬ f Ä Ÿ] Y Ö »

c Y € ° ¨ e Ã • Æ Y Æ Ô { € Z Ì ³ d Y ‡ Á Y • Õ • Á € » Y { Ö ¿ Y € Ë

Á ½ Z ˆ ¿ Y ½ Z { Ì Ÿ » ¿ Ô Ì Ë a Z à Ë » Â – Á e Ö • Â Y e • À » Ä

Ä] Õ • Á € “ Õ • Á € » Y € Æ { » Ô Á | Y Ö • Ö – ¿ Ì v » Ë Y

Ö Ë Ô Z À Å ¼ ¿ Â ¿ • Z Z «] Á Y Z • Ä Z { f Á Ä € Ä Ë Ä Ö Ë » Y € œ ¿

Ä] Ö { f ˆ Ë · Â ¬ e ¶ Á « Ã Ä Ì ³ » • Ã Ä ¯ Ä f Ö Ä Y

Ä] Ä Ô | Ô ½ Z Å Ö Ä Z M º Å Y € § Y • Ö » Ô ‡ Y Ö

Ä] ¹ Â] Á • € m Z ¾ Ë Y Ô Ô ” Ä Ë ¶ Ô Z « Z ¾ Ë • € f Æ]

| ¿ Ã Y ‹ Ö ¸ n f » Ô € Æ ‹ Ö » Ô Ä Y ¿ Y • Ô Z Ô Å Z Ë ” § ½ ³

Ô Ä Y f ‹ ~ { ³ Ô Å À ¼ ¿ Â ¿ Z { « { Ä ¼ n Ë Â Y » Ô Ô Y Â • Ä » º Ì Å

Ä ˜] Y • d Ë Â ¬ e Ä Ä Ë Ÿ · Z Â Ä Ä Ì Ô • Z Ä Ä Y Ä Ä ¿

¾ Ë Y | ¿ Ä Y Â] | y Y Ä] Ö { ´ f ˆ ½ Z ˆ ¿ ³ Y u Á Ô Ô Ä Z » e

Ö ¨ Ì • Â e ª ‰ Á • e • Ô Z Å “ Z u Š Å Á „ a Ä ¯ d

{ Z À ‡ Y Á ž] Z À » Á Ã ½ Ã ‹ f » { Y • Â Á € Ã ª Ö ¸ Ì v e

½ Z ‹ Z ¯ ± { • Ë Z ž ‹ › Ì Z Ì Á » Ä f Ä € ³ Y Ã € Æ] Ô €

Š Å Á „ a ¾ Ë Y | • Ä Y Â ¶] • Z Ì u ¬ V Ë Z ¾ Ë Y ¿ Â Ö ¼ Å ¿ Á „ a

, Ô ^ · Z ¯ Ö ¿ Ã Z ¿ Ä Z Ô Z Å ¯ d ‡ Y ½ M • Y

Ö { Y •] { • | - W Y • c Z « Z v · Y • Y , Ì Å € a Á Ö ´

|] { • Á - Ö ¯ Z a { Y Á Ã , d Y e Z À ‹ Y ; Ö Ã ¿ Z ´ Ë Y , k Á

€ • Z À Ÿ Ã • Æ Y Æ Ô € , Ì Ë Ô] ¸ ¼ Ÿ ³ Ã Ë Z ^ e Y Ô Z Ä · Z

Ä j u Z ^ » ª Ë € — • Y Ö Ÿ Z ¼ f m Y ¶ » Z e Ô

Ä] Ö { f Ô Ä Z Æ Ë • , Ô Z ¼ Ÿ m Á c Y ® ‡ Z À » ¹ Z n ¿ Y

| ¿ Ã Y Â] Ö » Ô ‡ Y Ö ¼ m Ô

, Ö ¼ Z m ” $ y Z Å] Ö { ´ f ¸ » Ô Å Z § ⊠

arsadeghi.shirazu@gmail.com

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-09-10]

Urban Management
No.55 Summer 2019

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-09-10]

É € Æ ‹ d Ë € Ë | »
Urban Management
½ Z f ˆ] Ã e Z ¼ ‹
No.55 Summer 2019

Scannell & Gifford

Maguire & Klinkenberg

Thungsakul & Nilsakul

Zhang et al

Ä / Ë € | œ ¿] • € / Ë • • Z / Æ q Z /] { Y • ½ Z °
® Ë | ÀÁÕ » d / Ë Ê Â Ã + e

Han et al

Song

Vada et al

"cY Z y"

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-09-10]

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-09-10]

É € Æ ‹ d Ë € Ë | »
Urban Management
½ Z f ˆ] Z e Z ¼ ‹
No.55 Summer 2019

Plunkett et al

Jorgensen & Stedman

Menatti et al

Consistency Ratio

مدیریت شهری
É € Æ ‹ d Ë € Ë | » Ä
Urban Management
½ Z f ^] Ã e Z ¼ ‹
No.55 Summer 2019

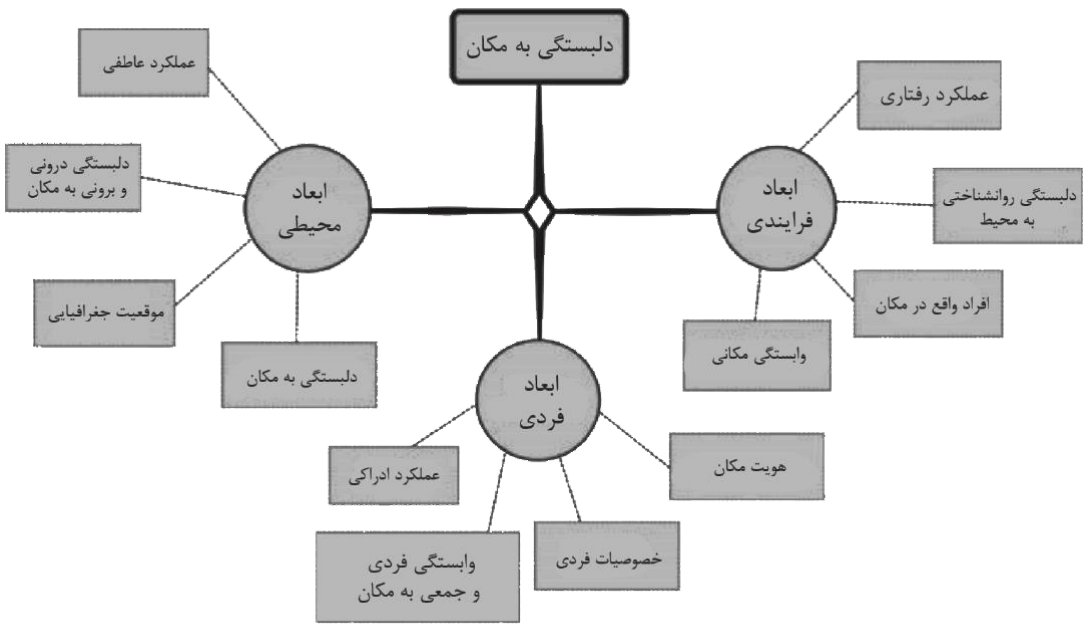

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-09-10]

مدیریت شهری
É € Æ ‹ d Ë € Ë | »
Urban Management
½ Z f ˆ] Ã e Z ¼ ‹
No.55 Summer 2019

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-09-10]

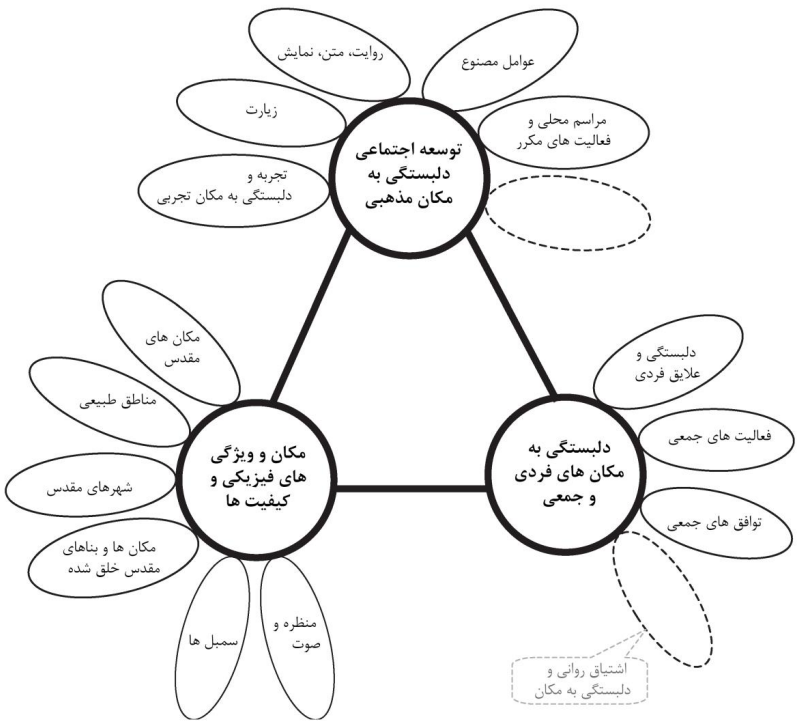

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-09-10]

É € Æ ‹ d Ë € Ë | »
Urban Management
½ Z f ˆ] Ã e Z ¼ ‹
No.55 Summer 2019

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-09-10]

É € Æ ‹ d Ë € Ë | » Ä
Urban Management
½ Z f ˆ] Ã e Z ¼ ‹
No.55 Summer 2019

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-09-10]

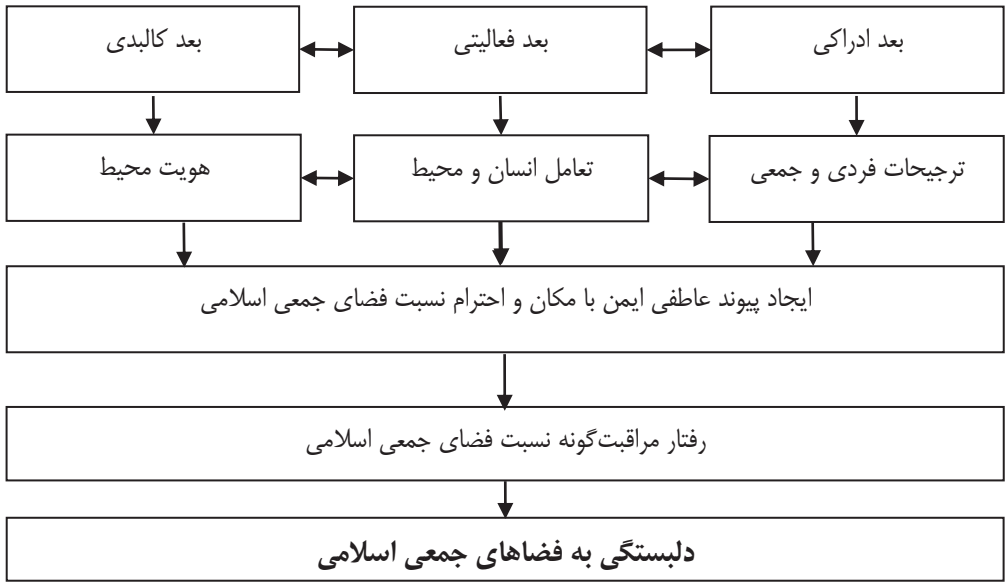

مدیریت شهری
Urban Management
No.55 Summer 2019

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-09-10]

Urban Management
No.55 Summer 2012

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-09-10]

ابعاد دلبستگی به فضای جمعی	ضرایب اهمیت ابعاد	قانونمندی‌های تقویت کننده دلبستگی	ریشه‌های قرآنی قانونمندی	ضرایب اهمیت قانونمندی	گزینه	ضرایب اهمیت گزینه	امتیاز کل
بعد کالبدی	۰/۱۸۸	گوناگونی کالبدی	اللّه الذی خلق سبع سموت و من الارض مثلهن یتنزل الامر بینهن لتعلموا ان اللّه علی کل شی ء قدیر و ان اللّه قد احاط بکل شی ء علما (سوره طلاق، آیه ۱۲)	۰/۴۷۸	مسجد جامع یزد	۰/۶۶۷	۰/۰۶۰
					مسجد آقابزرگ	۰/۳۳۳	۰/۰۳۰
		انسجام و هماهنگی	الله لا إله إلا هو رب العرش العظیم (نمل ۲۶)	۰/۱۹۱	مسجد جامع یزد	۰/۵	۰/۰۱۸
					مسجد آقابزرگ	۰/۵	۰/۰۱۸
		وضوح	هو الذی ینزل علی عبده آیات بینات لیخرجکم من الظلمات إلی النور و إن الله بکم لرءوف رحیم (حدید ۹)	۰/۲۵۳	مسجد جامع یزد	۰/۳۳۳	۰/۰۱۶
					مسجد آقابزرگ	۰/۶۶۷	۰/۰۳۲
		دوری از الحاقات زائد	یابنی آدم خذوا زینتکم عند کل مسجد و کلوا و اشربوا و لا تسرفوا انه لا یحب المسرفین (سوره اعراف، آیه ۳۱)	۰/۰۷۷	مسجد جامع یزد	۰/۳۳۳	۰/۰۰۵
					مسجد آقابزرگ	۰/۶۶۷	۰/۰۱۰
بعد ادراکی	۰/۷۳۱	عروج	...انا لله و انا الیه راجعون... (سوره بقره، آیه ۱۵۶)	۰/۶۲۲	مسجد جامع یزد	۰/۳۳۳	۰/۱۵۱
					مسجد آقابزرگ	۰/۶۶۷	۰/۳۰۳
		یگانگی	أجعل الآلهة إلها واحدا إن هذا لشیء عجاب (ص ۵)	۰/۲۰۲	مسجد جامع یزد	۰/۳۳۳	۰/۰۴۹
					مسجد آقابزرگ	۰/۶۶۷	۰/۰۹۸
		تنزه و پاکی	و لا تدع مع الله إلها آخر لا إله إلا هو کل شیء هالک إلا وجهه له الحکم و إلیه ترجعون (القصص ۸۸)	۰/۰۶۰	مسجد جامع یزد	۰/۵	۰/۰۲۲
					مسجد آقابزرگ	۰/۵	۰/۰۲۲
		شناخت و ادراک	یری الذین أوتوا العلم الذی أنزل إلیک من ربک هو الحق و یهدی إلی صراط العزیز الحمید (سبأ ۶)	۰/۱۱۵	مسجد جامع یزد	۰/۳۳۳	۰/۰۲۸
					مسجد آقابزرگ	۰/۶۶۷	۰/۰۵۶
بعد فعالیتی	۰/۰۸۱	تباین عملکردی	وان لیس للانسن الا ما سعی (سوره نجم، آیه ۳۹)	۰/۴۰۶	مسجد جامع یزد	۰/۶۶۷	۰/۰۲۲
					مسجد آقابزرگ	۰/۳۳۳	۰/۰۱۱
		تدبیر	وإذا أذقنا الناس رحمة من بعد ضراء مستهم إذا لهم مکر فی آیاتنا قل الله أسرع مکرا إن رسلنا یکتبون ما تمکرون (یونس ۲۱)	۰/۱۵۰	مسجد جامع یزد	۰/۶۶۷	۰/۰۰۸
					مسجد آقابزرگ	۰/۳۳۳	۰/۰۰۴
		خلاقیت	الله خالق کل شیء (سورة زمر، آیة ۴۹) بدیع السماوات والأرض أنی یکون له ولد ولم تکن له صاحبة وخلق کل شیء وهو بکل شیء علیم (انعام ۱۰۱)	۰/۱۹۱	مسجد جامع یزد	۰/۳۳۳	۰/۰۰۵
					مسجد آقابزرگ	۰/۶۶۷	۰/۰۱۰
		تعامل با عناصر محیطی طبیعی	و هو الذی مد الارض و جعل فیها رواسی و انهارا و من کل الثمرات جعل فیها زوجین اثنین یغشی اللیل النّهار ان فی ذلک لایات لقوم یتفکرون (سوره الرعد، آیه ۳)	۰/۲۵۳	مسجد جامع یزد	۰/۳۳۳	۰/۰۰۷
					مسجد آقابزرگ	۰/۶۶۷	۰/۰۱۴
		برقراری تعامل اجتماعی و مباحثه	أدع إلی سبیل ربک بالحکمة والموعظة الحسنة و جادلهم بالتی هی أحسن (سوره نحل، آیه ۱۲۵)	۰/۱۱۵	مسجد جامع یزد	۰/۵	۰/۰۰۵
					مسجد آقابزرگ	۰/۵	۰/۰۰۵

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-09-10]

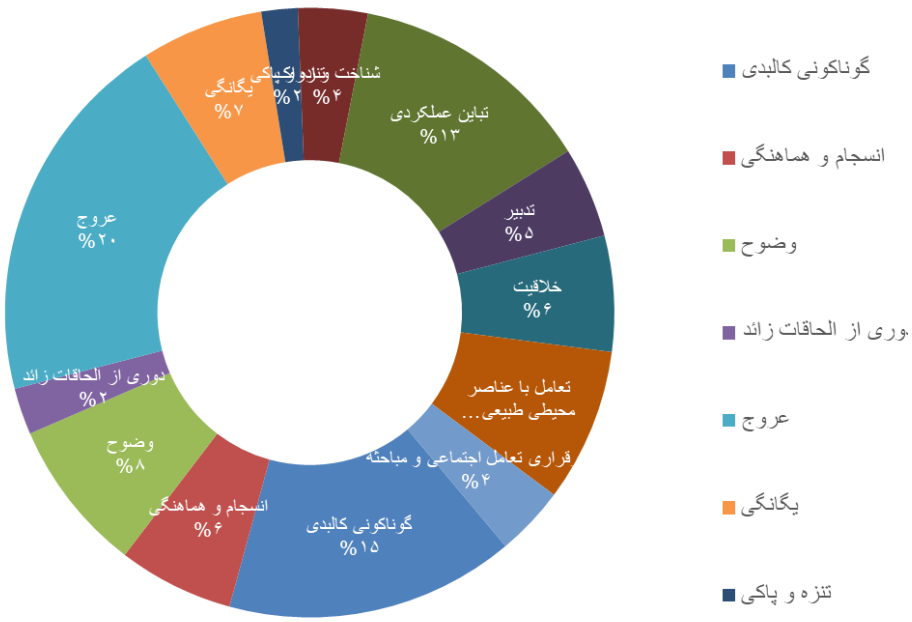

Urban Management
No.55 Summer 2019

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-09-10]

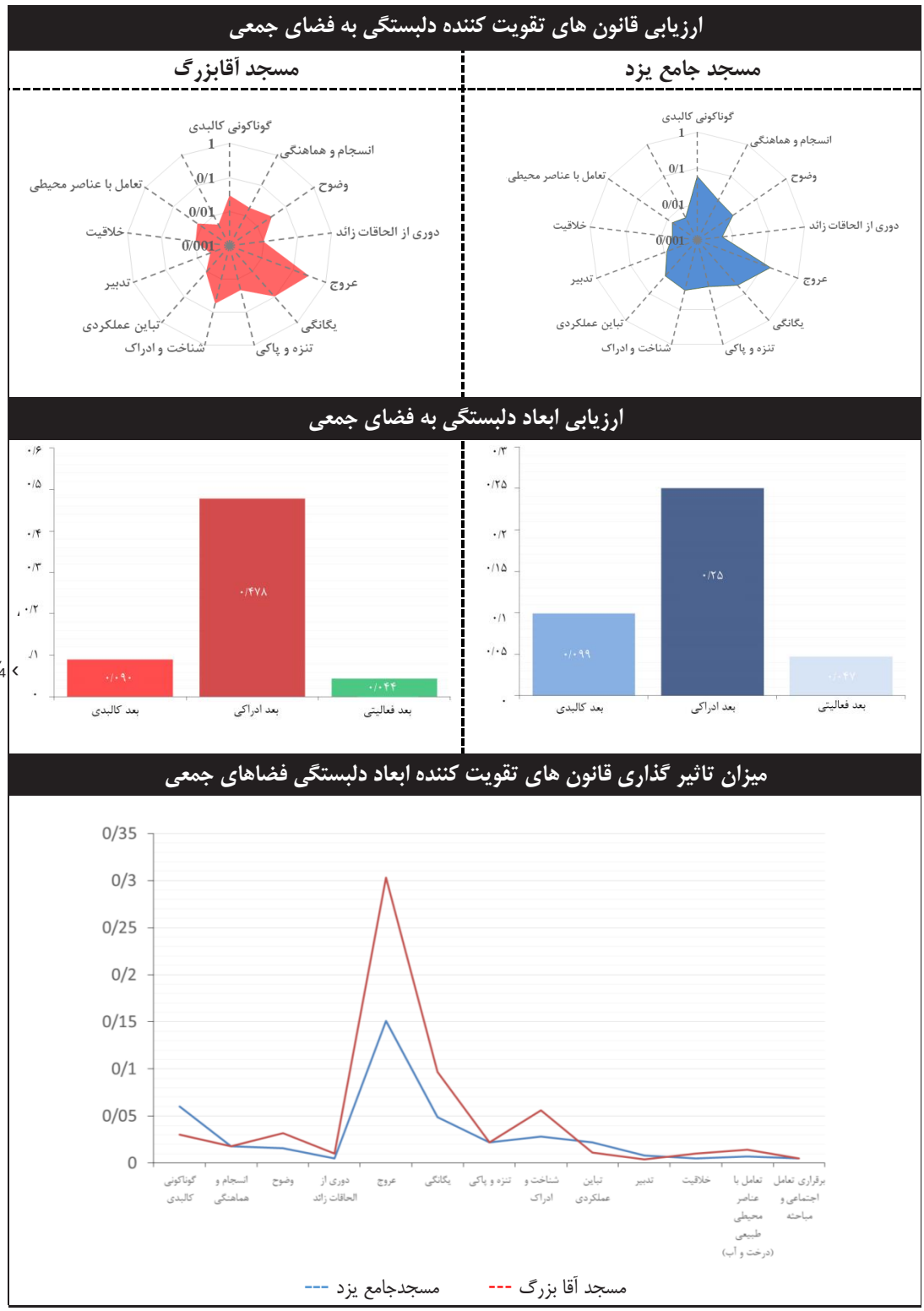

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-09-10]

| n ˆ » Á, Ëz » Z¶mî » ‹• Ö ¼m ÕZÅZ”§{ Ä]]ÀÖÀÃÎÂdËe ÕZÅ ZÂ»¿ÃZ«ZÃZËÄ¿
½Z¶¿•Z´¿ ~yZ» ±•,]Z«M

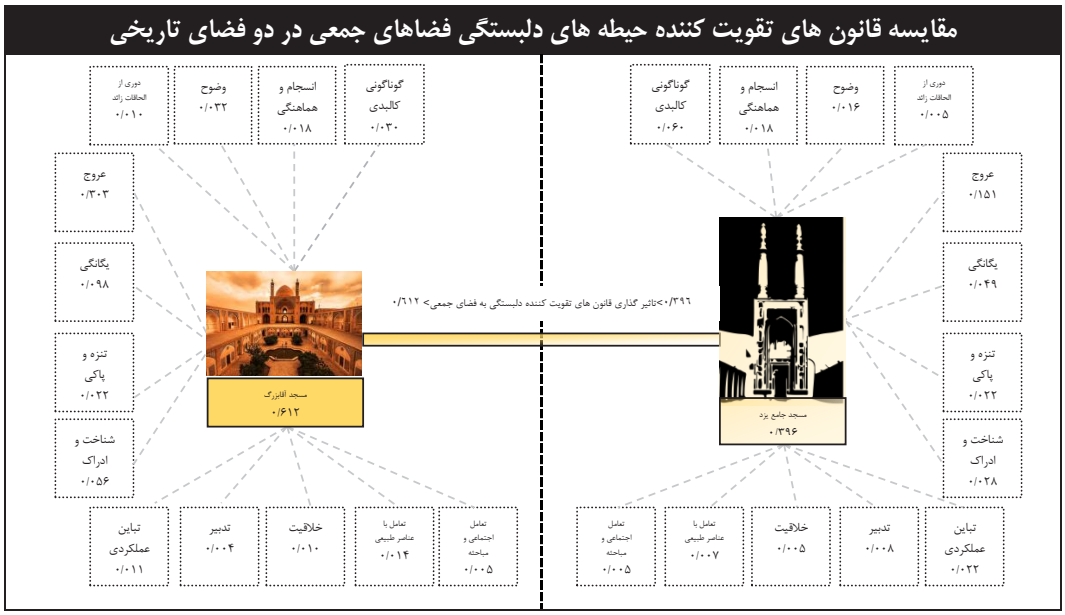

É€Æ‹ dË€Ë|» Ä
Urban Management
½Zfˆ]ÃeZ¼‹
No.55 Summer 2019

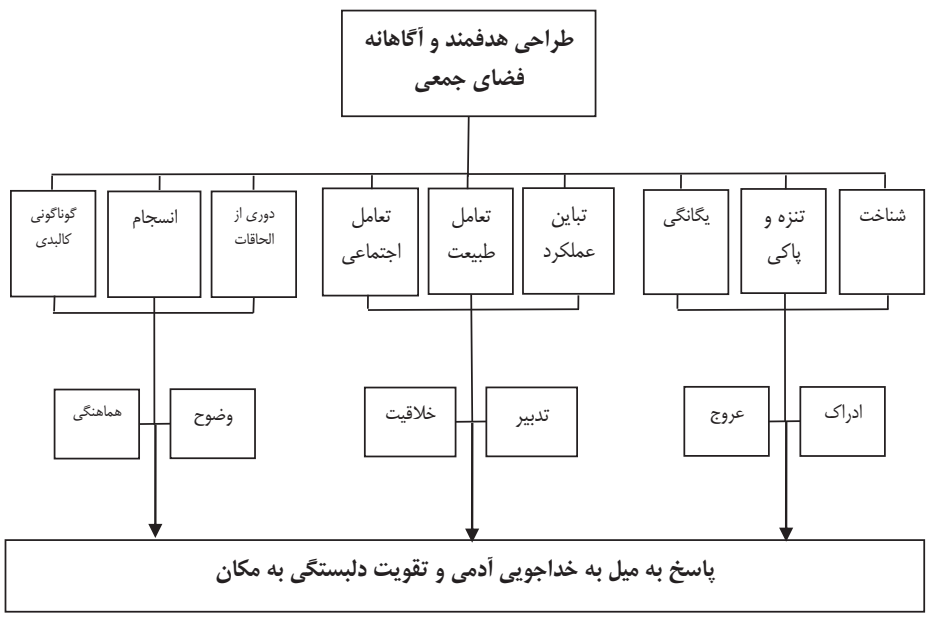

نماید شماره ۶ . چارچوب تقویت دلبستگی به فضاهای جمعی اسلامی. ماخذ: نگارندگان

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-09-10]

É € Æ ‹ d Ë € Ë | ›
Urban Management
½ Z f ˆ] Ã e Z ¼ ‹
No.55 Summer 2019

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-09-10]

مدیریت شهری
Urban Management
No.55 Summer 2019

43. Anant, S.S. (1966). The need to belong. Cunoda's Mental Health, vol. 14, pp. 21-21.

44. Berlin, S., & Johnson, CC. (1989). Women and autonomy: Using structural analysis of social behavior to find autonomy within connections. Psychiatry, vol. 52(l) ,pp. 79-95.

45. Counted, Victor. (2016). Making Sense of Place Attachment: Towards a Holistic Understanding of People-Place Relationships and Experiences. Environment, Space, Place, vol.8, pp. 7-32.

46. Hagerty, B. M., Lynch-Sauer, J., Patusky, K. L., Bouwsema, M., & Collier, P. (1992), Sense of Belonging:

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-09-10]

A Vital Mental Health Concept. Archives of Psychiatric Nursing, Vol. V I, pp. 172-177.

47. Han, Ju Hyoung, Kim, Lee, and Kim (2019), Role of place attachment dimensions in tourists' decision-making process in Cittaslow, Journal of Destination Merketing & Management, vol.11, pp. 108-119

48. Jorgensen, Bradley S. & Stedman, Richard C. (2006), A comparative analysis of predictors of sense of place dimensions: Attachment to, dependence on, and identification with lakeshore properties, Journal of Environmental Management, vol. 79, pp. 316–327

49. Junot, Amandine., Yvan Paquet., Fabien Fenouillet. (2017) Place attachment influence on human well-being and general pro-environmental behaviors. Journal of Theoretical Social Psychology. pp. 49-57.

50. Lewicka, Maria(2008), Place attachment, place identity, and place memory: Restoring the forgotten city past, Journal of Environmental Psychology, vol. 28, pp.209-231

51. Low, S.M., and Altman, I. (1992), Place attachment: a conceptual inquiry, New York, Plenum Press.

52. Maguire, Brad, Klinkenberg (2018), Visualization of plac attachment, Journal of Applied Geography, vol.99, pp 77-88

53. Mazumdar, Shampa; Mazumdar, Sanjoy (2004), Religion and place attachment: A study of sacred places, Journal of Environmental Psychology, vol. 24, pp. 385-397

54. Menatti, L., Mikel Subiza-Perez, et al. (2019). Place attachment and identification as predictors of expected landscape restorativeness. Environmental psychology, vol. 63, pp. 36-43.

55. Newell, P.B. (1997), 'A Cross-Cultural Examination of Favorite Places, Environment and behavior, vol. 29:4.

56. Plunkett, Daniel, Fulthorp, and Paris (2019), Examining the relationship between place attachment and behavioral loyalty in an urban park setting, Journal of Outdoor Recreation and Tourism, vol.25, pp. 36-44

57. Scannell, Leila; Gifford, Robert (2010), Defining place attachment: A tripartite organizing framework, Journal of Environmental Psychology, vol. 30, pp. 1-10

58. Scannell, Leila; Gifford, Robert (2017), The experienced psychological benefits of place attachment, Journal of Environmental Psychology, vol. 51, pp. 256-269

59. Shao, Y., Binyi LIU. (2017). Place attachment assessment system in contemporary urbanism. Procedia Engineering, vol. 198, pp. 152 – 168.

60. Song, Zening, Soopramanien, Didier (2019), Types of place attachment and pro-environmental behaviors of urban residents in Beijing, Journal of Cities, vol.84, pp112-120

61. Thungsakul, Nopadon, Nilsakul (2018) Place attachment in an old commercial district: A case study in Ubon Ratchathani, Thailand, Journal of Social Sciences

62. Vada, Sera, Prentice, and Hsiao (2019), The influence of tourism experience and well-being on place attachment, Journal of Retailing and Consumer Services, vol.47, pp 322-330

63. Williams, Anderson, Mcdonald, and Patterson. (1995). Measuring place attachment: More preliminary results. P. 78 in Abstracts of the 1995 Symp. on Leisure Research. National Recreation and Park Assoc., Arlington, VA.

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-09-10]

É € Æ ‹ d Ë € Ë | » Ä
Urban Management
½ Z f ˆ] Ã e Z ¼ ‹
No.55 Summer 2019

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-09-10]